

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1971 OCTOBER

● Ілюстратори цього числа: Графічне оформлення 1-ої стор. — ст. пл. Люба Мазяр. Ілюстрації в тексті: ст. пл. Христя Баранська, ст. пл. Ліда Боднар, пл. вірл. Марта Навроцька, В. Перевальський, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, пл. сен. Звенислава Сагайдаківська. ● На обкладинці: Учасники та проводи "Школи Булавних" і "Лісової Школи" 1971 р., перед гуцульською церковцею в Гантері у горах Кетскіл, США, Світлив пл. сен. Микола Кузьмович. ● У віконці на обкладинці: Пластова ватра.

РІК IX

Ч. 10 (100)

ЖОВТЕНЬ

1971

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Редакційні зауваги про зміст числа
- 2 Подруга Гребля: Книжка — невичерпної сили джерела
- 4 **: Що читати?
- 6 Л. Крупа: Проф. Володимир Грудин
- 7 Л. Б.: Скарби українського будівництва Карпатської України
- 8 Х. Баранська: Ніч у таборі
- 8 Ю. Водославський: Теренова гра
- 9 Д. Ігнатович: Прогулянка на Гаваї
- 10 Л. Боднар: У чорну ніч
- 10 А. Горняткевич: Спробуйте це зробити
- 11 Л. Ю.: Чому юнаки не купались?
- 12 О. Кузишин: Адріян Андрій Бриттан
- 13 В. Приходько: Як використовувати вільний час?
- 14 Т. Д.: Осіннє небо
- 16 ОКА: Школа Булавних 1971
- 18 **: Фоторепортер питає
- 19 Подруга Оля: "Гарячі" штанці
- 20 Л. Онишкевич: Українська астрофілателія
- 21 **: Вечірні розмови мухи з комарем
- 22 **: Пташині хатки
- 24 Привітання для "Юнака" з пластових літніх таборів
- 28 Хроніка
- 32 Пожертви на пресфонд "Юнака" і посмертні згадки

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Головний редактор: пл. сен. Ольга Кузьмович. Члени редакційної колегії: ст. пл. Уляна Близняк, пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Іриней Ісаїв, пл. сен. Омелян Тарнавський, пл. сен. Олександра Юзенів і пл. скоб Андрій Ярош. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 60 центів.

Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора. — Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямками та вимогами юнацького віку читачів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

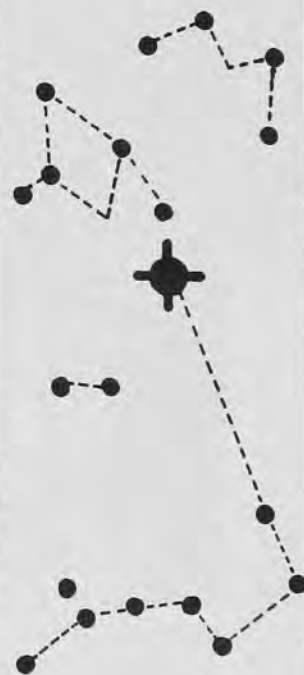
Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto, Ont., Canada

ЧИТАЙТЕ В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

ЖОВТЕНЬ
1971

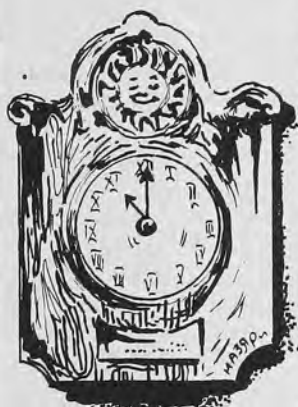
ОСІННЄ
НЕБО

УКРАЇНСЬКА
АСТРО-
ОРІЯТЕЛІЯ

РОЗМОВА З
КОМПО-
ЗИТОРОМ

ЯК
ВИКОРИСТО-
ВУВАТИ ЧАС
ВІЛЬНИЙ

ШКОЛА
БУЛАВНИХ
ЛІСОВА
ШКОЛА
~ 1971.

"Ви просвітили мене, превелебні дали мені титли.
Шану вельможних людей подарували мені".

(Стефана Яворського, Митрополита Рязанського і
Муромського, слізне з книгами прощання в пере-
кладі Миколи Зерова).

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Зворушливо прощався із своєю бібліотекою
митрополит Стефан Яворський (1658-1722 рр.),
називаючи книжки скарбом найдорожчим. Усе,
що осягнув у житті, він завдячував книжкам.

Печерська Лавра у Києві. Троїцька
надбрамна церква із XII сторіччя.
Вхід на подвір'я Печерської Лаври
від заходу.

«Не збудуєш корабля без цвяхів, а правед-
ника не буде без читання книг». «Як полонений
літає думкою до своїх рідних, так і праведник
прагне до книгочитання» — ці вислови із «Збір-
ника Святослава» (1076 р.), твору із старої до-
би в нашій літературі. Тому наші князі особливо
любили книги та дбали про книгозбірні на своїх
дворах і в монастирях. Знаємо, що в бібліотеці
Ярослава Мудрого зберігалося понад 950 томів,
і вже на той час це був безцінний скарб (одна

КНИЖКИ — НЕВИЧЕРПНОЇ СИЛИ ДЖЕРЕЛА

книжка коштувала стільки, скільки вартий був
великий маєток). Про багатющу книгозбірню
Києво-Печерської Лаври в 1653 р. писав Павло
Алепський: «Тут є прекрасне книгосховище, де
знаходяться надзвичайно дорогі книги... В по-
шуках архимандрита Печерського ми бачили ста-
рі грамоти за 500 років на пергаменті...» Крім
згаданих уже, в Україні існували також книго-
збірні при монастирях, при дворах князів і дру-
жинників.

Меморіальний камінь біля храму
св. Софії у Києві у пошану Ярослава
Мудрого, засновника першої бібліо-
теки в Русі-Україні. Бібліотека стала
центром культурного життя. Тут
літописці написали хроніку-історію
життя українського народу.

Книжка у нашій літературі оспівана й про-
славлена як джерело духових вартостей. Наше
відношення до книжки в першій мірі впливає з
культурних потреб. Читаючи книжку, маємо чут-
тєву насолоду і збагачуємося духово. Люди чи-
тають книжки з різних спонук — одні хочуть
знання, інші заспокоюють свою цікавість, ося-
гають «поводження в житті», здобувають всі-
лякі матеріальні добра. Багатьом людям книжка
є джерелом потіхи, розради, приемністю відпо-
чинку тощо. Так є з вартісними книжками.

Але є інші книжки, які спекулюють на низьких інстинктах людини, а навіть пособляють злочинам. Такі книжки особливо небезпечні для молоді. Це величезна кількість порнографічних видань, що тепер свobodно лежать на полицках книгарень у цілому світі, а особливо в Америці та Європі, сензаційно-кримінальних та т. зв. каміків. Усі вони допомагають підліткам пізнавати світ злочину, вульгаризму і ненормальностей.

Центральна Наукова Бібліотека Академії Наук у Києві наукового й освітнього центру України. В ній зберігається більше ніж шість мільйонів книжок. Бібліотека обмінюється книжками із 1,428-ома науковими установами в СРСР та з 64-ома країнами. У ній є найбільша у світі колекція книжок з ділянки славистики. Кожного дня у 18 читальнях працює тут близько 1,300 читачів. Бібліотека обслуговує 30,000 читачів річно. У цій славній бібліотеці згоріла в 1963 році цінна частина колекції — мабуть книжки з часу Центральної Ради, державності України із часу 1918-20 рр.

Не мають тривких вартостей також деякі із т. зв. модних «бестселлерів» — вони спалахують і згасають, але з них не залишається нічого, що дало б користь людині у кожному часі чи місці.

Зате є вічні книги — як наприклад Євангелія та Біблія старого завіту. Вони ніколи не перестануть цікавити і зворушувати людей, бути духовним покармом для них. Творчість св. Томи з Аквіну сформувала християнський світогляд, книга Коперника «Про обертання небесних тіл» змінила погляд людей на світ, а творчість таких авторів, як Данте, Гете, Шекспір, Вольтер, Руссо, Мольєр, Шіллер, Гюго та багатьох інших ніколи не стануть «віджилими», з них люди черпають завжди духову енергію.

Для українців непроминаюча вартість є у творчості наших класиків: автора «Слово о Полку Ігореві», Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Івана Франка, Марка Вовчка, Михайла Ко-

цюбинського, Лесі Українки, Миколи Куліша, Максима Рильського та багатьох-багатьох інших.

Як можна пізнати думки і почування людей княжої України, не читавши «Слова про Ігорів похід», пізнати питоменності українського життя у XVIII-ому сторіччі, не читавши «Енеїди»? Чи зрозуміли б ми вагу Шевченкового слова у відродженні України, не читавши «Кобзаря»? Чи пізнали б жах кріпацької системи, не знаючи творчості Марка Вовчка, Панаса Мирного? Чи знали б біль і тривогу про майбутнє народу, не пізнавши Франкового «Мойсея», тугу за державністю рідної країни, за ідеалами прометеїзму, за сильною духом людиною, не прочитавши творів Лесі Українки, Василя Симоненка? Не можна пізнати складностей життя українців у СРСР без знання творів Миколи Куліша, Миколи Вінграновського, Ліни Костенко, Олеса Гончара та інших сучасних поетів і письменників України.

Книжки Івана Франка мовами народів світу.

Літературний твір, як це пояснює Гете, ставить своїм найвищим завданням «творити ілюзії вищої дійсності», тобто того майбутнього кращого життя, за яким усі ми тужимо. При читанні вартісної книжки виникає у читача ця туга за ідеальним світом, досконалішою людиною. В цьому саме й є невичерпна сила доброї книжки.

А поруч з цим у літературі кожного народу віддзеркалена ціла його минувщина, своєрідність психіки, світогляду. Тому книжка є тим помістом, що уможливорює сприйняти духовість народу, вона в'яже і зміцнює невидимі нитки національної приналежності.

Подруга Гребля

Екс лібрис Івана Гончара.

Що читати?

ПОЕЗІЯ

В сучасній Україні, як відомо, твори багатьох талановитих поетів і письменників не можуть побачити світу через те, що вони не написані згідно із вимогами єдиного дозволеного в СРСР напрямку т. зв. соцреалізму. Тому останніми роками почали появлятися деякі твори молодих творців літератури у відписах т. зв. самвидавом. Вони поширюються передаванням з рук до рук. Якимсь шляхом передісталось дещо з таких творів і до нас. Появилися друком деякі збірки поезій та прозові твори, хоча автори не дали на це своєї згоди.

Читаючи цю творчість, дивуємося — чому саме її неможливо було друкувати в Україні. Адже в тих творах нема поборювання комунізму чи марксизму. Це цікаві, свіжі, талановито написані поезії та прозові твори, у яких багато нового.

Ось подаємо короткі інформації про деякі «захаяльні твори»:

● **Василь Голобородько** — «Летюче віконце», В-во «Смолоскип» ім. В. Симоненка, Париж-Балтимор, США, 1970 р. В. Голобородькові тепер 25 років. Він чи не найсильніша поетична індивідуальність у групі «шестидесятників». Маючи 19 років, він був уже відомим поетом.

Коли був студентом 1-го року в Київському Університеті, його забрали в советську армію на Далекий Схід, де він перебуває і досі. Написав досі крім «Летючого віконця» ще такі збірки: «Пастух квітів», «Ікар на метеликових крильцях» і «Від криниці до криниці».

В. Голобородько закоханий у життя, що видається йому білою казкою, воно часом осяяне сонцем, хоча тривожне і драматичне, як ось у цьому «Листі до матері»:

Я приїду, коли над полтавськими килимами,
розстеленими у зелених полях,
крила свої шукатимуть гуси
і колеса маритимуть дорогою,
вишитою на полтавських килимах,
Мамо, одягайтеся тепло —
по радію передавали
холодно у вашім краю.
І посійте коло хати квіти.

● **Василь Стус** — «Зимові дерева», В-во «Література і мистецтво», 1970 р. В. Стус народився 1938 р. Спочатку працював як вуглекоп, а коли почав писати (1962 р.), попав у неласку, бо виступав в обороні ув'язнених письменників.

В його поезіях вражає глибина інтелектуального сприймання, яке деколи перекликається із сюрреалізмом. Він рідко вживає риму, але коли

користується нею, то вона оригінальна і свіжа. Збірку розпочинає коротке слово поета, яке написав у Києві в 1969 р., де він каже: «Поет це людина. Насамперед. А людина — це, насамперед, добродій».

● **Ігор Калинець** — «Поезії з України», В-во «Література і мистецтво», 1970 р. І. Калинець народився 1939 р. Його перша збірка поезій п. н. «Вогонь Купала» була видана в 1966 р. «Поезії з України», друга збірка, побудована на традиційній схемі Вертепу XVII-го сторіччя. У ній три «дійства» і дві «інтермедії». Калинцеві поезії, подібно як і В. Стуса, написані вільно, автор не дбає про рими. Добір слів цікавий, типові слова для західно-українських земель, як «закамарки», «ганчірка», «образи», «тутешній», «Микольцьо», «цимбали штахетів» та інші.

У поезії «Вітражі» поет розповідає — як увійшовши до церкви, впали на нього «мільйони сонць» від кольорових вітражів. Від того він сам ніби розпавсь незліченими багвистими склами:

На церкву в Ольжиній руці,
на Володимирові персти,
на книги мудрости ченців
зеленогорбого Печерська.
І вже палав, як самоцвіт,
Я у Даниловій короні,
на Наливайковім лиці
запикся чорним згустком крові.
Я був усім на всіх і вся:
величчям, вірою і боєм...
Я вийшов з церкви —
і засяв
тисячолітнім ореолом.

ПРОЗА

Крім великих книжок таких, як — «Лихо з розуму» Вячеслава Чорновола, «Інтернаціоналізм чи русифікація?» — Івана Дзюби, «Собор в ристовані» Євгена Сверстюка, «Серед снігів» Валентина Мороза та кількох збірок інших матеріалів, останньо у В-ві «Смолоскип» вийшов «Український вісник», випуск I і II, Париж-Балтимор, 1971 р. У «Віснику» — статті, листи, протести проти арештів, присудів та звільнень з праці різних діячів культури в Україні, якими вочи інформують громадянство про порушення в УРСР демократичних свобод, гарантованих Конституцією СРСР. На основі цього журналу кожний переконується, якими жахливими і злочинними є методи переслідування в Україні тих, які ціною життя і волі, борються за те, щоб у нашій Батьківщині і в цілому світі запанували справжні «людські взаємини».

Хто зацікавлений поважно долею народу, а з тим і подіями в Україні, тим поручаємо ці книжки. Їх треба мати у своїх домашніх бібліотеках і часто застановлятися над глибоким їх змістом.

Коли хочете інформувати своїх молодих друзів чи учителів-чужинців про ці справи, користуйтеся також англomовною збіркою матеріялів про акцію спротиву в Україні п. н. "Ferment in the Ukraine", що був опублікований у В-ві Мек-Мілена в Лондоні, а тепер перевиданий у США у В-ві "Praeger Publishers". Це видання можна набути в усіх великих книгарнях або замовити безпосередньо у згаданому видавництві.

ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ

Для наших «сестричок» і «братчиків» поручаємо видання Пластового Музею у Клівленді з 1971 р. п. н. «Вогник». Це збірка віршів для нашого новацтва пера і мистецького оформлення відомої серед української дітвори поетки Ніни Мудрик-Мриц з Торонта. Легкі вірші, актуальні для всіх чотирьох пір року та всіх новацьких занять можна уживати при всіх нагодах новацького життя. Книжечка гарно ілюстрована. Для улегшення правильного читання авторка подбала про зазначення наголосів. «Вогник» милий виглядом і змістом. Це ще один новий друг і помічник для «сестричок» і «братчиків» з рядів юнацтва.

«Контрасти» — це збірка молодечої творчости, зредагована пл. сен. Ларисою М. Л. Залеською-Онишкевич, що вийшла як видання бібліотеки «Юнака» ч. 1 в 1970 р. Наші передплатники одержали цю першу цього роду збірку поезії,

прози, музики й графіки 25-ох молодих авторів, у більшості пластунів (-ок), що починали свої мистецькі прояви на сторінках «Юнака».

Книжку прийняла вже прихильно ціла українська спільнота, а прихильно висловились про неї такі відомі літературні критики, як Анна Галля Горбач з Німеччини, д-р Наталія Пазуняк із США і Дмитро Нитченко з Австралії.

Одначе нам цікаво, що думає про збірку «Контрасти» сама молодь. Нижче містимо листа до редакторки «Юнака» від нашої читачки й «лавреантки» літературного конкурсу пластового юнацтва у Філадельфії, пл. уч. Наталки Турченко.

«Дорога Подруго-Редакторко!

Я Вам дуже дякую за книжку "Контрасти". Я майже цілу її вже прочитала, вона мені подобалася. Мені також подобалися ті знімки авторів, які Ви помістили у книжці, бо коли я зустріну колись тих людей, то вони будуть мені вже знайомими.

Я також думаю, що то добре, що Ви видрукували таку книжку, бо я uważаю, що це буде заохочувати ще більше українську молодь до письменства. А письменників нам завжди потрібно, тим більше тепер. Я пересилаю 5.00 дол. на те, щоб Ви знову мали змогу видрукувати таку гарну книжку, а 3.50 дол. як належність за одержані "Контрасти". Пл. уч. Наталка Турченко, Філадельфія, США.

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

БРОВКУ, ХОДИ СЮДИ!

На жаль, усі крики пана, що йому вирвався недобрий Бровко із рук, не допомагають, та Івась виліз аж на дерево, щоб ухоронитися від пса. Якби Івась не боявся так Бровка, він напевно завважив би шість помилок, що є в його оточенні. Але може Ви швидше знайдете цих шість помилок на ілюстрації, що її побіч поміщуємо.

Розгадка цієї рисункової загадки є надрукована на 15-ій сторінці цього числа «Юнака».

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, прислужувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ПРОФ. ВОЛОДИМИР ГРУДИН

«Ціле наше життя зв'язане з музикою — від нашого народження аж до смерті. Хрищення, вінчання, похорон супроводжуються музикою. Музика не лише дає радість, але вона є теж великим вихователем, виховуючи і того, хто її виконує, і того, хто її слухає. Якщо сталось би таке нещастя і Господь забрав би нам музику з нашого життя, то воно стало б дуже сіре».

Це думки визначного піаніста і композитора проф. Володимира Грудина, що від короткого часу живе у нашому скромному Трентоні у США. В. Грудин — уродженець Києва. Його батько був хірургом, а мати піаністка, учениця Миколи Лисенка. Музикою цікавився від наймолодшого дитинства. 4-річним хлопчиком, шукаючи залюбки по клявішах, натрапив на інтервал. Він йому так сподобався, що хлопчина схвилювано покликав маму: «мамо ходи скоренько, я знайшов щось чудове!» З того часу почалася вже правильна наука гри на фортепіані і творення перших дитячих композицій.

Опісля В. Грудин студіював музику у Київській Консерваторії, де крім гри на фортепіані вивчав також композицію та диригентуру. У часі цих студій він часто виступав на концертах, граючи свої власні твори.

В часі другої світової війни В. Грудин переїхав до Парижа, де працював для театру, учив і концертував. Там став членом камерного ансамблю, який провадив Мирослав Скала Старийський, відомий український співак і музикант, що передчасно помер в останніх роках у Франції. Переїхавши до США, В. Грудин проживав спершу у Нью-Йорку, де концертував у Карнегі Голл, а від 1970 р. живе у Трентоні, komponуючи і навчаючи гри на фортепіані. Саме тут ми, юнач-

РОЗМОВА З КОМПОЗИТОРОМ

ки з куреня ім. Н. Кобринської, зацікавлені музикою, відвідали нашого композитора, провівши незвичайно цікавий вечір, у якому професор розповів нам про себе, своє життя, про сучасних українських композиторів і грав нам свої фортепіанові твори.

МУЗИКА

Композиторський дорібок В. Грудина великий: 2 концерти на фортепіан з оркестрою, 2 трія для фортепіан, скрипки і челя, один струнний квартет, музика для фортепіан, скрипки, альту і челя та багато інших речей з українськими мотивами. Проф. Грудин особливо радіє, що його твори виконують не лише тут, у США, але і в Південній Америці та в Європі.

Юначки з 22-го куреня УПЮ-ок ім. Н. Кобринської у Трентоні, США, під час зустрічі з композитором

На наше запитання, скільки часу присвячує композиторській праці, він навів приклад Чайковського, який працював кожного дня декілька годин, а коли не було в нього настрою до творення нового — тоді поправляв те, що написав попереднього дня, бо «надхнення не любить, щоб на нього чекати. Треба працювати, а тоді муза ось так несподівано і... прийде!»

Коли ми хотіли знати, у якому часі проф. Грудин рішив стати музиком, він відповів: «Я не уявляв собі життя без музики. Я завжди знав, чим я хочу бути».

Цілу цікаву розповідь про себе В. Грудин ілюстрував грою своїх творів, а на прощання залишив нам пораду, яка не одній із нас запала глибоко в серце: для успіху в музичному мистецтві треба трьох речей — таланту, любові і багато, багато праці.

Пл. розв. Лариса Крупа
22 Кур. УПЮ-ок ім. Н. Кобринської
Трентон, США

НЕОЦІНЕНІ СКАРБИ УКРАЇНСЬКОГО БУДІВНИЦТВА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Церква св. Анни

Найстарша і дуже цінна кам'яна будова — це церква св. Анни в селі Горяни недалеко Ужгороду. Є це ротунда, тобто кругла будова з кулистим дахом.

Основа тієї будови походить із 12 віку, тобто вік її — 800 років. Добудова вже є молодша на 200 років і є вже іншого стилю.

Дуже цінні в тій церкві унікальні (дуже рідкі) фрески. Фресками називаємо мальовання водними фарбами на сирих (вогких) стінах вапна.

Ужгородський замок

Друга стара і цінна будова — це Ужгородський замок, який побудований на підвищеному поверсі землі. Цей замок був дуже вигідним місцем для оборони Ужгорода. Вдолі замку тече ріка Уж з рукавом (притоком) Малий Уж.

Тисячу літ назад цей замок був резиденцією українського князя Лабораця, забитого в 903 році кочевими мадярами, що тоді називалися уграми.

Замок спочатку був фортецею, а на початку XIV сторіччя (в 1300 роках) вибухло повстання місцевого населення проти мадярів-угрів. Повстання було неуспішне, і 350 років замком володіла родина Другетів. Від 1711 року замок став державним. Він стратив значення як фортеця. Від 1775 року перебрала цей замок греко-католицька церква. Там мав приміщення Богословський семінар. За наших часів там була резиденція греко-католицького єпископа.

Замок має форму неправильного чотирикутника з bastіонами (укріплені місця) на кутах і з 3-ох боків оточений глибокими ровами 8-10 метрів глибокими і має фортечну стіну.

Новицький замок

Серед лісу, 12 кілометрів від Ужгороду, є Новицький замок. Коли цей замок постав, немає точних даних. В одній лише грамоті 14 віку згадується про цей замок. Сама фортеця зруйнована, лишилися лише рештки стін і башт. А проте, цей замок із XIV сторіччя має свою історичну вартість.

Мукачівський замок

Він знаходиться на горі, яку називають Паланкою. Колись навколо того замку був глибокий рів, кажуть, що наповнявся водою. Зі сторони замку був будований частокіл. Цей замок був фортецею для охорони шляхів і торгівлі, які тут схрещувалися. Коли цей замок постав, точних даних не маємо. Припускають, що він побудований в 9 або 10 сторіччі, тобто майже 1000 років тому.

Правдоподібно, на самій горі спочатку було невелике укріплення, що охороняло українські землі за Карпатами. Пізніше був тут побудований замок, який стоїть дотепер. Побудував його український князь Федір Коріятович. Він тут і мешкав.

**Ужгород — одне з найстарших міст слов'янського світу.
Сучасний вид однієї з вулиць міста на весні.**

Цей замок-фортецю перебудовували кілька разів. Ця Замкова гора виглядає наче округлі широкі сходи. На перших сходах є ще рештки башти при вході до замку. Тут, правдоподібно, був висячий міст.

Приблизно 10 метрів вище вже був долішній замок. Тут теж був міст, брама і bastіони, цебто укріплене місце із грубими стінами майже на 3.5 метри. Ще вище знаходився середній замок, із сухим глибоким ровом. Через рів був перехідний міст. Тут було два bastіони. На самій горі були касарні для вояків.

Кожна тераса мала сама оборонятися від ворога. Тут стояли гармати. Замок із часом утратив фортечне призначення, і тут була в'язниця. Потім довгі роки замок був порожнім, і став нищитися. У 1922 році ремонтувано його, і тут стояло військо. Тепер тут є школа і музей міста Мукачева.

З горішньої частини замку відкривається прегарний вигляд на околиці.

Усі ці повищі відомості подав член Пласту який усі ці замки оглядав за часів свого побуту у Карпатській Україні в роках 1923-1929.

На таборі тихо...
Навкруги темно — не шумлять вітри...
Життя наше тут таємне,
Укривають нас густі ліси,
Ми стали його дітьми.

Повітря стало сірим,
Ніг вкрила звесь обрій
Тишинь — гасом лиш гути шелест
Незнаних нам звірів
І шепоти пластунів.

Вгорі лиш місяць світлом сипле вкруг,
Пливе від нього ясність без кінця,
Ми всі тут, ми — і я, і ти,
Хочемо тут навіки загубитись —
Волю й щастя зберегти...

Текст вірша й ілюстрації
пл. вірлиці Христі Баранської
Йонкерс, США.

ТЕРЕНОВА ГРА

(Із газетки «Лісової Школи» в 1971 р.
п. н. «Закарпатська Січ»)

Пробудивсь я рано. Поцямкав кілька разів,
помацав себе, чи ще цілий, протер очі й сів.
Розчепив спимішок, пошкрабався в голову, виліз
із теплого мішка...

Сів на спимішок і думаю. Це ще тільки п'ята
година — ще півтора години до вставання — ще
можна подрімати.

Відхилив палицею двері шатра, подивитися,
яка погода. Тумани довкруги. Один висить над
землею, а другий ходить по майдані. Зачинив двері
— ще рано замолоде для мене!

Аж глип, дивлюся на свій рукав, і думаю,
що це таке на ньому — жовте, бронзове, зелене?!
Звідки та мара знайшлася в мене на рукаві під-
сорочки?

Задумався. Пам'ятаю, що щось турбувало
мене вночі; не знаю, чи снилося мені, чи ні — ма-
буть, що ні.

Таж — таки пам'ятаю:

Збудили нас уночі близько першої години.
Алярм! Устали ми, зібралися, і отаман завів нас
до колиби коменданта за т. зв. інструкцією чи
правилами гри.

Повні інструкцій, правил і пересторог, і не
дуже мудрі від них ми відмарширували виконати
своє завдання. Ходили ми по лісі, мов чугайстері
скакали по каменях, бігали як скажені пси: по-
під дроту, через густі малини, по кукурудзі, се-

ред громів гармат і дощу скорострілів.

Перескакували колоди, кидалися на землю і
ховалися перед світлом ракет і рефлекторів. Бій
був гарячий — багато впало.

Нарешті добилися до річки — там наше зав-
дання: викрасти ворогові нітрогліциринову бом-
бу і принести до табору.

Біж палав...

Мокрі, заболочені, розхрістані, ми принесли
«смертоносну бомбу» — яйце в слоїку до та-
бору.

Учасники загально твердять (уключую тут
і свою думку), що скористали з теренової гри.
Дух і знання піднеслися коштом спання... спан-
ня... Ще маю 30 хвилин — мушу з них скориста-
ти.

Уліз я у спимішок, знайшов вигідне місце,
обвинувся коцом і заснув.

Усі недоліки прошу звернути негайно до
Пластової Підстаніці в Нью-Битерзвіл на ПРО-
ВІНЦІЇ.

Пл. розв. Юрко Водославський
Торонто, Канада

Примітка Редакції газетки: Пропонуємо дру-
гові Юркові надати ім'я «Вівторок», бо вже од-
ного Понеділка наша література має!!

ПРОГУЛЯНКА НА ГАВАЇ

Мені довелося бачити багато цікавих місць, але, чомусь, мені дуже хотілося побувати на Гаваях. І коли минулої весни мої батьки сказали мені, що ми їдемо на ці острови, то я рахувала дні і години, коли врешті здійсниться моя — довгоочікувана мрія.

Одного гарного погідного ранку ми з цілою групою торонтців всіли у великий пасажирський літак. Мої батьки, мій старший брат і я летіли високо понад хмари в напрямі на полудне до чарівних Гагаїв. Дорога трохи змучила нас, бо з одним коротким перестанком ми летіли двадцять годин, а до того зміна часу на цілих 6 годин додала фізичної втоми.

Ми висіли на летовищі в Гонолулю, де зустріли нас, за гавайським звичаєм, квітами та поцілунком, виявляючи цим свою велику гостинність. Гостинність гавайців помітна була і в готелі, на прогулянках автобусами, у їх чемності й у привітності.

Авторка статті, пл. розв. Дануся Ігнатович із своїми батьками і братом (пластуном) на Гаваях.

Другого дня по приїзді, в неділю, ми поїхали до нашої церкви, щоб зустрітися з місцевими українцями. Церква маленька, але гарно прибрана вишивками. Пласту чи інших організацій тут нема. Українці лише раз в тиждень зустрічаються біля церкви, щоб побачитися і поділитися новинами і думками.

В інші дні ми оглядали різні місця, пізнавали гавайські звичаї. Бачили славний водяний спорт «сирфінг», коли на хвилях бурхливого океану відважно перепливають молоді

спортовці, часто покриваючись високими горами бурхливої води.

Бачили славну американську військову базу «Пирл Гарбор», яка зазнала великого знищення у другій світовій війні від несподіваного нападу японських літаків. Але найбільше мені подобалася прогулянка до т. зв. «Полінезійського культурного центру», де ми мали змогу побачити сім різних полінезійських культур. Цілий день ми оглядали їхню національну ношу, різьбу, танці, чули спів, бачили історичні пам'ятки, їли їхні національні страви. Увечері всі національності влаштували концерт на вільному повітрі при надзвичайних кольорових світлах. Музика, танці, співи при штучних кольорових водопадах, плаваючі човни з вогнями-смолоскипами робили надзвичайне враження. Цей вечір залишився у мене дуже гарним спомином.

Іншим гарним спомином була також зустріч з фільмовими артистами. Якраз за нашого перебування там у нашому готелі накручували фільм «Гаваї 5-0». Я мала нагоду розмовляти з усіма артистами, а навіть зробила з ними світлини.

Та час не стояв, і ми мусіли залишити цю казкову країну. Ми відлетіли далеко, вже були близько Канади, а я думками ще далі була на Гаваях. І коли сьогодні згадаю цю подію, то мені здається, що то був тільки сон або що я тільки бачила фільм.

Пл. розв. Дануся Ігнатович
Гурток «Кедрина», XII Курінь УПЮ-ок
ім. Олени Теліги, Торонто.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДорожі
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

У ЧОРНУ НІЧ

У чорну ніч, безлюдно ворожу, закриваю заслоною віконце, через яке проблискує правда гострими колючими шпильками. Обмотуюсь тихою самотою і скоро забуваю про цю різку правду, яка ще й досі за віконцем... Забуваю про свіжі, облиті кров'ю рани, що вона видряпала в моєму серці. Забуваю...

Думками лину глибоко в неповоротне минуле. Топлюся у глибині нездійснених мрій, недокінчених слів. Топлюся і не шукаю порятунку. На дні лежить великий скарб... чекає на мене щастя.

Ліда Боднар

Надходить ніч,
Кидає тіні
на неба всміхнене обличчя.

Небо темніє,
і завмирає
цей світлий усміх на устах.
— Чи піддатись темній ногі
й згасити сонце в небесах?...

**

Згасає ясний день...
панує ніч...
сном обгортає сплячий світ...

СПРОБУЙТЕ ЦЕ ЗРОБИТИ!

Дорога Подруго-Редакторко "Юнака"!

У числі "Юнака" за березень ц. р. подруга ОКА подала відбитку з дуже цікавої карточки, яка доводить, що 1 плюс 1 рівняється 3. Пригадую, що подібну теорему можна "доказати", не вдаючись до прийомів диференціальних чи навіть інтегральних обчислень. Може читачам буде цікаво випробувати цю методику:

Приймім, що

$$x = y \quad (1)$$

Помноживши обі сторони рівняття через "х", одержимо

$$x^2 = xy \quad (2)$$

Віднявши від обох сторін рівняння y^2 , одержимо

$$(x^2 - y^2) = (xy - y^2) \quad (3)$$

Розклавши рівняння на множини, одержимо

$$(x - y)(x + y) = y(x - y) \quad (4)$$

Поділивши обі сторони рівняння через $(x - y)$, матимемо

$$(x + y) = y \quad (5)$$

Але "х" дорівнює "у", отже можемо також сказати

$$(y + y) = y \quad (6)$$

З цього наглядно, що

$$2 = 1 \quad (7)$$

Вживаючи цю методику, можна, розуміється, й довести, що 1 плюс 1 дорівнює 3 або навіть і 4.

У цьому доказі, розуміється, є помилка. Запрошую читачів (розуміється, читачок також) знайти її. Якщо не знайдуть, то через місяць подамо розгадку.

З пластовим привітом — Скобі!

$\int Ko^6 = A. \text{Борятіжєвич}$
(за вищенаведеним доказом)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога охаліцілим і немічним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в анрлійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСоюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Гловної Канцелярії УРСоюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

ЧОМУ ЮНАКИ НЕ КУПАЛИСЬ?

Сьогодні «Рисів» відділено від табору. Вони всі розвідувачі і останній тиждень табору табуватимуть десь окремо. А де — про це ніхто не повинен знати.

Спакувавшись, пішли геть з табору — з друзями Ромком та Богданом, їм їх призначив за булаву комендант. Ішли лісом... По деякому часі скрутили набік і пішли навпоперек поляни. Сонце вже піднеслось високо і припікало. Нескошена трава сягала колін. Солодкий запах жовтих квітів і гудіння бджіл запрошували кинутись у траву і забути про все, а тільки дивитись у нескінченну глибину синього неба. Але деж... Ідуть один за одним під гору та й ідуть. Нарешті дійшли до молоденького соснового ліса. Друг Ромко впевнено проходить по під низько заляглім віттям сосон, то він десь пропадає, то знову з'являється... Тут гарно — мох і якесь плескати каміння — чистенько... Нарешті зупинились на малій галявині.

— Ось тут нас ніхто не знайде. Розбивайте шатра під деревами, — сказав вдоволено друг Ромко.

«Рисі» розтаборились, збудували кухню, магазин, вогнище... Увечері сиділи при малому вогнищі і слухали, як друг Богдан оповідав про свою триденну мандрівку лісами, яку він мусів відбутися сам, і то роздобуваючи собі в лісі харч.

— Ну, сьогодні нам треба добре виспатися, — наприкінці сказав він, а завтра вночі нападемо на учасників...

Напад «Рисів» удался. Хоча стійка була насторожена, бо сподівались нападу від них, але Ігор і Олег зуміли звернути увагу стійки у свій бік, а в той час решта розвідувачів повизбирувала зі шнурів усі купелеві штанці, які там сохли (Ой, як «Рисі» просили друга Ромка, щоб дозволив «попускати» шатра — не дозволив).

На другий день юначки дивувались, що табір юнаків не прийшов до басейну купатись. Було ж так гаряче!

Юнаки зіпхали все на друга коменданта:

— А, та це комендант нам не дозволяє, бо ми порушили нічну тишу...

Але на третій і четвертий день їм було вже загаряче без купелі, і їхні стежі обходили весь терен, щоб знайти місце табору «Рисів». Справа купелевих штанців стала найважливішим питанням дня.

Тієї ночі стійку мав Зенко. Вогник уже згас, усі поснули. Дванадцята година... Небо зоряне, як рідко коли. Задивився Зенко на зорі, замріявся про Наталку... Та раптом здригнувся — десь із галявини чути притишені голоси, чути хід багатьох осіб... Вийшов на край ліса — галявиною ішли «гусаком» пластуни. Були ще далеко, тож Зенко кинувся до шатер. Побудив усіх, і незабаром вони сиділи по під деревами та стерегли табору від нападу. Зенко з другом Ромком пішли хильцем на край лісу. Група постатей була вже близько. Затрималася, і Зенко почув такий знайомий голос братчика Левка:

— Дивіться, новаки, ось ця зірка — це Полярна зірка, а якщо зміряти...

— А, щоб тебе! — вдарив друг Ромко Зенка по плечу. Це були новаки, які рік-річно в зоряну ніч виходять, щоб учитись про зорі та здобути вмільість «астронома».

Не то розчаровано, не то задоволено полягали всі спати. А не бачили вони, що за групою новаків підкрадалась група юнаків. Зенко не зчувся, коли його схопили і заткали йому рота.

— Покажи, де наш одяг!

Зенко не показував. Стогнав і пручався... Але і без його помічі юнаки знайшли шатро-магазин і в ньому свої штанці. Тихенько покинули табір. Уранці виявилось, що крім купелевок забрали котел, що в ньому «Рисі» варили собі страву... Зенка знайшов стійковий, що прийшов на зміну...

На другий день наступили на оселі такі зміни: «Рисі» впросились на обід до загальної кухні і їли з новацтвом (бо не мали кітла), а табір юнаків з великим галасом прийшов на пообідню купіль. Кажуть, що «Рисі» пізніше варили зупу в черевиках, але я цьому не вірю.

Л. Ю.

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

Адріян Андрій Бриттан

У кого заховалися річники «Юнака» з минулих років, той напевно пригадує короткі веселі й поважні статтейки про «Лісову Школу» одного із її учасників, А. Бриттана. Одну з них п. н. «Мутант, який ізжер Гантер» знаходимо також у збірці творчості молодих «Контрасти», яка вийшла недавно як видання бібліотеки «Юнака» ч. 1.

Від того часу Адріян закінчив не лише юнацтво, але і свої студії, а його прізвище знаходили ми частіше на сторінках української преси як виконавця сольових точок на музичних виступах, як у «Юнаку».

Адріян Бриттан від молодих років захопився музикою, а саме — грою на скрипці та в ній

домігся вже неабияких успіхів. Саме в цьому році він закінчив рівночасно дві високі школи, а це відомий у Нью-Йорку Університет Фордгем із ступенем «Бечелер оф Саенс» і Вищу Школу музики Мангеттену із ступенем «Бечелер оф Мюзик». В обох цих школах був він завдяки своїм успіхам у науці стипендистом, а тепер думає і далі поглиблювати свої студії музики. Молодого скрипаля цікавить не лише гра на скрипці, але також композиція, диригентура та класична опера.

А проте скрипка — це перша ціль, і в ній Адріян досягнув уже високу клясу, яку бачили ми у великій кількості публічних виступів та високих оцінках і відзначеннях та медалях. Він уже грав декілька разів у радієвих програмах Молодих Мистців Америки, брав участь у турне молоді оркестри Олександра Шнайдера по східних степах США, як також двічі влітку в турне Симфонічної Оркестри Музичних Шкіл США по Європі. В останньому році Адріян брав участь у конкурсі молодих скрипалів у Вашингтоні, де дійшов до півфіналу, а влітку ц. р. — у Музичному Фестивалі Університету Темпел у Пеннсильванії.

Українській і пластовій громаді наш пластун-скрипаль відомий добре із численних виступів на концертах та імпрезах, так у Нью-Йорку як і в інших скупченнях українців. Як активний та добрий пластун від наймолодших років він ніколи не відмовляється від участі у пластових імпрезах, і знають його не лише як надійного музику, але і як учасника численних пластових таборів, виховника, а тепер активного члена 3-ого куреня УСП «Лісові Чорти», де т. зв. «лісовочортівська фамілія» назвала його «Струна».

Надіємося, що «Струна» буде і далі дзвеніти так чисто та гарно, як досі — чого нашому молодому другові щиро бажаємо.

О. Кузишин

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

Книга жила, бо її друкували.

Критика з усіх боків — це вже цькування.

Відстав від життя — і через те дивись вперед?

Не плаж. Бережи сльози для кращих часів.

І на вогнищі культури можна погоріти.

*Клясика — зразок того, як треба писати
і як не треба.*

Володимир Голобородько

БАГАТО КЛОПОТІВ

роблять нам ті передплатники, що змінюють адресу, але одиочасно не повідомляють нас про те. Через те пропадають вислані на давню адресу примірники «Юнака», а багато передплатників, що змінили адресу, шойно пізніше — після кількох місяців повідомляють нас про те та просять нас вислати їм неoderжані числа «Юнака». Часто ми не можемо, на жаль, уже того зробити, бо вже не маємо тоді рекламаних чисел. Тому

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ,

хай зараз повідомить про це адміністрацію «Юнака», подаючи одночасно свою давню і нову адресу.

Адміністрація «ЮНАКА»

ЯК ВИКОРИСТОВУВАТИ ВІЛЬНИЙ ЧАС

Любиш життя? — то не марнуй часу,
бо з нього, власне, й зіткане життя.
(Френклін)

Одне мудре прислів'я каже: утрачене багатство можна привернути працею та ощадністю, утрачене здоров'я — ліками і поміркованістю, забуті знання — наукою, лише втраченого часу ніколи вже повернути не можна.

Лишилося тільки п'ять, тільки десять хвилин до обіду, нема вже часу до чогось братися! Як часто чуємо ми такі міркування в родинному колі! Але згадаймо, які були дрібненькі окрушини часу, із яких бідні, але розумні хлопці серед найнесприятливіших умовин будували собі не смертельні пам'ятники! Може якраз ті години, що ми так легкодушно відкидаємо й надаремне витрачаємо, могли б відвернути від нас різні неприємності.

Гарріет Бічер Стоу написала свій відомий твір п. н. «Хата дядька Тома» серед безперервної домашньої праці. Вона прочитала цілу «Англію» Шрудера у короткі хвилини очікування на обід. Лонгфеллоф перекладав «Пекло» Данте щодня десять хвилин, у той час, коли на машинці готувалася вода на каву: упродовж кількох літ праця була скінчена.

Бург написав кілька гарних поем, працюючи на фільфарку. Мільтон, автор «Утраченого Раю», був учителем, секретарем фінансової установи, секретарем лорда-протектора, а свою пишномовну поему писав тоді, коли йому щастило урвати кілька вільних хвилин від своїх численних обов'язків. Не один великий чоловік придбав собі славу, якраз використовуючи такі уламки часу, як інші люди, що потім дивуються своїм життєвим «невдачам», відкидали, як річ безвартісну й непотрібну.

А яких надзвичайних наслідків досягли люди, уділяючи якійсь праці по одній годині! Одна година денно, вирвана серед легковажного провадження часу й відповідно ужита, може людину середніх здібностей докладно познайомити з якоюсь галуззю науки. Одна година на день може змінити порожнє нидіння на щасливе й розумне життя, невідомого чоловіка зробити славним, нікому некорисну людину — добродієм людства. А які ж можливості криються у двох, чотирьох, шости годинах денно, які наша молодь, ганяючись за розвагою, розкидає так легко-важно?

— Нічого нема нам на перешкоді, крім нашого лінивства, — говорив Бурне — воно знаменито заповнює наш час і позбавляє нас свободи в більшій мірі, ніж якась праця.

Великі люди були завжди скупі щодо часу. Цицерон казав: час, що його інші присвячують розвазі, духовному й фізичному відпочинкові, я присвячую студіям над філософією. Великий

канцлер Франції, Рішельє, написав цінний твір у хвилини, коли чекав обіду.

Найбільшим лихом у кожній змарнованій годині є не страта часу, але страта енергії, що пропадає цілком надаремно. Лінівство покриває нерви іржею, а м'язи позбавляє пружности. Праця приносить із собою систему і порядок, а гулятьйство — безлад. Квінцій не лягав спати, поки не мав пляну праці на наступний день.

Доки хлопець зайнятий корисною працею, нема чого за нього боятися. Де він буде снідати? А куди йде ввечері? Де буває в неділю і дні вільні від праці? По тому, як він уживає свої вільні хвилини, пізнаємо його характер. Молодь, що ступила на поганий шлях, в більшості випадків негідно вживає свої вечори. Зате ті, що хочуть іти вперед і досягнути чогось у житті, присвячують свої вечори праці чи науці чи доброму товариству. Кожний вечір може бути переломовим у житті молодого хлопця.

Із книжки О. Мардена «Воля та успіх»
у перекладі В. Приходька

“ДОБРІ ДІЛА” як приклади до наслідування

Шановні Друзі!

В часі прогулянки табору розвідувачок на “Вовчій Тропі” в Іст Четгем, США, у липні ц. р., що назвав себе “Відьми з Верховини” у гори Кетскілл, недалеко Гантеру, ми поступили на перекуску до відомого українського мотелю панства Кобзарів. Вони, однак, відмовилися взяти від нас заплату і просили, щоб ці належні за перекуску гроші передати на дарункові передплати журналу “Юнак”.

Долучую чек на 25.50 ам. дол., щоб згідно з бажанням панства Кобзарів, власників мотелю “Ксеня” в Гантері, Ви зужили цю квоту на дарункові передплати “Юнака” для тих, що на нього чекають, а самі не спроможні заплатити передплати. — Щирий привіт: Скобі — Пл. сен. Рута Галібей, комендантка табору розвідувачок, “Відьми з Верховини”, на “Вовчій Тропі”, США.

Дорогі Друзі!

В долученні пересилаю коротенький опис посвячення прапору 48-го Куреня УПУО-ок ім. Марії Заньковецької в Лос Анджелес, Каліфорнія, США.

З нагоди цього свята юначки нашого куреня пожертвували 20.00 дол. на пресовий фонд “Юнака”, які Вам пересилаю. — З пластовим привітом — Скобі — Пл. розв. Марійка Васильків, курінна.

ОСІННЄ НЕБО

Усі ми вміємо знайти на небі Великий Віз та Полярну (Північну) Зорю. Та осінньою порою ці сузір'я пересунені на край неба, на північну його частину. Саму середину неба займає шість сузір'їв, які пов'язані із собою славною грецькою легендою.

Король Кефей і його жінка Касіопея володіли щасливо в Етіопії. Та одного разу Касіопея образила якомось морські нимфи і вони за кару післали морського вужа (Дракона), щоб нищив побережжя Етіопії. Нимфи заявили, що Дракон залишить країну Кефея, як принесуть йому в жертву королівську дочку, Андромеду. Несчастний король мусів погодитися. Андромеду приковано до скелі над морем і там чекала вона на своє призначення.

З'явився Дракон, щоб забрати свою жертву. Та надлетів крилатий Персей, син Зевеса. Персей вертався якраз домів з небезпечної виправи: він убив Медузу — потвору, що замість волосся на голові мала змії і від погляду якої все живе оберталось у камінь. Побачивши приковану чудову дівчину й Дракона, що хотів її забрати, він убив морського вужа і дістав за це Андромеду за жінку.

Як глянете в осінній вечір на небо, то побачите, що сузір'я, зв'язані із цією легендою, знаходяться в центральному положенні.

Знайдіть Полярну Зорю. Поведіть просту лінію через задні колеса Великого Воза і Полярну Зорю. На цій лінії, зараз коло Полярної Зорі, сидить на престолі король Кефей, а побіч нього — трохи на схід — королева Касіопея. Кефей майже

опирається ногами об Полярну Зорю.

Обидва ці сузір'я мають кругову форму. Кефей складається з п'яти зірок, складених у п'ятикутник, щось на подібну похиленої хатки. Касіопея подібна до букви «М» або до крісла — залежно як на неї дивитися. Три зірки, що творять одне рамя букви «М» або раму крісла, є ясніші, три інші менше яскраві.

На схід від Касіопеї, у її ногах, летить Персей. В одній руці держить меч, щоб вбити ним Дракона, а в другій відтяти голову Медузи. Це сузір'я подібне до букви «К». Там, де голова Медузи, є дуже цікава зоря, Альголь. Вона належить до змінливих зір: що три дні світить вона дуже яскраво і на три дні пригасає.

17

71

ШКОЛА БУЛАВНИХ 1971

На прегарній самітній поляні, серед зелених гір Кетскіл біля містечка Гантер у США, розтаборилися цього літа учасниці "Школи Булавних" — Міжкрайового Вишколу провідниць таборів юначок.

Радісно лопотіли на "греблівській" щоглі прапори, пестрим колом значили край лісу численні шатра, в тіні дерев шумів потічок і пнявся угору дим таборової кухні. Над усім цим стояла неповторна синява літнього, чистого неба, а ніччю миготіли сотки святоїванських мушок на перегони із тисячами зірок та випливав із-за гори щовечора краший і більший круглолиций місяченько.

Але переживати цю красу, бути її співучасником не приходило нікому легко — бо ж у житті на все треба заслужити. Кожний день інтенсивного вишколу був виповнений вщерть не лише сонцем і літньою красою, але і зайняттями: гутірками, піонерством, спортом, куховаренням, ношенням стрімкою стежкою угору харчів — а ясний місяць не один раз із здивуванням бачив, що ці молоді пластунки, замість замріяно дивитися у нього, профанували його сяйво електричними ліхтарками, що допомагали писати їм завдання і відстрашувати пакосних ракунів із магазину.

Два тижні 34 учасниці з усіх сторін США і Канади набиралися знання на практиці і в теорії, як вести табори юначок, як бути добрими виховницями для молодших подружок — і не один раз ставили собі питання, чи їм це вдасться. Таке саме питання ставили собі щоденно ті, що вели цьогорічну "Школу Булавних": чи це була гутірка про проблеми ведення таборів юначок "подруги Ольги", чи підготовка спортивного майдану при допомозі Віри і Христі, чи ручні роботи, які можна буде навчити колись юначок, чи в'язання пласових вузлів, які Оксана так вміло пристосовує у таборівім піонерстві.

Виховна праця із сьогоднішнім юнацтвом — це не легке, але дуже важливе завдання, і тому "Школа Булавних" без уваги на важкий доступ притягала цим разом гостей із цілого пласового проводу (як ось друзів із ГПБулави та КПС), що хотіли на власні очі побачити та перевірити цей вишкіл.

Але ціла повага і вимоги завдань, що їх мали ц вибрані найкращі із 56 зголошених учасниць "ШБ", стурбованість проводу чи вишкіл, що виконує своє завдання, не могли відобрати пластункам їхнього гумору, радості життя, захоплення природою і... доброго апетиту

У кожній вільній хвилині дзвеніли під звуки гітари пісні. Кухонні придумували смачні, здавалось би неможливі до виконання на півсотні людей потрави, як наприклад українські бараболяники чи італійські "равіолі" після доброго обіду оригінальний таборовий стіл служив не лише до складання менажок, але і до вигравання на ньому веселих маршів під проводом "диригентки табору" — Люби, а сміх гомоном відбивався аж, здається, на низ до садиби наших милих господарів.

Мигом перелетіли повні переживань і праці дні, а "булавниці" роз'їхалися по всім усьодам: до пласових таборів і до своїх пласових станиць, до Едмонтону і Лос Анджелес, Денверу і Торонта, на "Писаний Камінь" і оселю у Вісконсін, на курінні табори в Канаді і на сотками пласової молоді залюднену "Вовчу Тропу" — щоб на кожному місці передати подругам це все набуте й пережите: знання і досвід, заправу і пласовий дух, пісню і радість, а перш усього велику шутку життя: вміти наказувати, але як треба, то і слухатись інших.

ОКА

Запитуємо три абсолювентки цього річного міжкrajового вишколу провідниць таборів юначок «Школа Булавних» із трьох далеко від себе віддалених пластових осередків, чи вони будуть поручати цей вишкіл своїм знайомим юначкам?

Пл. розв. Роксоляна Янішевська із 12 Куреня УПЮ-ок ім. Олени Теліги в Торонті: «Уважаю, що юначки на такому вишколі можуть багато навчитися, що принесе їм користь в майбутності. Він є цікавий, хоча досить тяжкий, і я особисто багато з нього скористала».

Пл. вірлиця Марія Кандюк, курінна 18-го Куреня УПЮ-ок ім. О. Пчілки в Нью-Йорку відповідає: Я буду радити іншим юначкам зголошуватися на «Школу Булавних», бо з цього вишколу можна справді щось скористати. Я сама поїду на кожний вишкіл навіть другий раз на «Школу Булавних», якщо буду уважати, що це варте і я зможу щось скористати.

Пл. розв. Наталка Кривуляк з 2 Куреня ім. княгині Ольги, Вінніпег, Канада: «Я вже намовляю свою сестру! Буду намовляти інших юначок поїхати на цей табір, якщо вони мають намір бути колись провідницями в таборах юначок. Вони на «Школі Булавних» напевно скористають з гутірок та практичного пластування і привезуть зі собою додому багато глибшого розуміння, про що Пласт повинен дбати».

ДО НАС ПИШУТЬ:

«ДОБРІ ДІЛА» як приклади до наслідування

Дорогі Друзі!

Оце пересилаю Вам банковим переказом \$10.93 на пресфонд «Юнака». Це є кінцеве сальдо каси нашого гуртка юначок «Євшан Зілля». Всі членки цього юнацького гуртка закінчили в цьому році юнацьке пластування та перейшли до УСП-ок, а кінцеве касове сальдо свого юнацького гуртка передають на пресфонд нашого «Юнака». — Скоб! — **Пл. сен. Марія Логазя**, впорядниця гуртка УПЮ-ок «Євшан Зілля» в Сиракюзах, США.

Пересилаючи передплату за «Юнака» за цей рік, долучую \$4.00 на його пресфонд. На мою думку, «Юнак» — це єдиний і найкращий журнал для нашої молоді. — **Н. Коропецька, Мурстави, Н. Дж., США.**

Кіш Пластунок в Оттаві, Канада, вислав \$12.00 на дві дарункові передплати «Юнака» для двох незможних юначок, які самі не мають змоги передплатити собі «Юнака». Ці гроші були зароблені оттавськими юначками печенням великодніх бабок. — Скоб!

Пл. сен. Юлія Войчишин, кошова, Оттава, Канада.

За всі ці пожертви на пресфонд «Юнака» дуже щиро дякуємо і подаємо їх оце на сторінках «Юнака» до відома нашим читачам як приклади до наслідування. — Скоб! — **Адміністрація.**

**Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!**

„ГАРЯЧІ” ШТАНЦІ

Від кількох місяців прийнялася мода, що прийшла знову, здається, таки з Франції, це дуже коротенькі штанці із різного матеріялу, що їх носять молоді жінки із кольоровими панчохами або із спідничками довжини до пів ноги, які, однак, розіпнуті, щоб штанці кожний міг подивляти.

Такі короткі штанці вже не раз були у моді — але лишень в часі літа на вакаціях, на пляжі або на дозвіллі і називалося їх просто «шорти» саме, здається, із приводу їхньої мінімальної довжини.

«Гарячі штанці» в колишньому однострою пластунки.

Тепер, щоб доконче доказати, що прийшло щось зовсім нове, диктатори моди дали їм назву «гарячі» штанці. Чому вони «гарячі» — невідомо. Хіба тому, що запровадили їх ще в лютому, коли в усіх країнах північної півкулі була здоровенна зима, і напевно нікому не могло бути в цих коротеньких штанцях гаряче.

Але коли я, мої молоденькі Подруги, уперше поглянула на французькі журнали із цими «гарячими» штанцями у різнокольорових видах та із розпнятими догори спідничками, пригадалися мені як на диво знову «давні часи». Поспитайте

своїх мамів чи тет, які пригадують собі ще пластунок із часів перед другою світовою війною. Таж усі вони носили тоді до однострою спіднички із зеленого сукна, запинані спереду аж до долини на гудзики — а під цими спідничками були звичайно на таборах коротенькі чорні або гранатові штанці, або таки із зеленого матеріялу. Коли пластунки маршували чи ішли на прогулянку, спіднички були розіпнуті саме так як тепер каже найновіша мода і дозволяли на свободу рухів та маршу. Коли ж треба було стати до офіційної збірки — кілька секунд та спіднички були запанті. Ну і скажіть, чи ж мода не повторюється? Чи можливе, щоб паризькі диктатори жіночої моди переглядали давні альбоми пластових знімок? Де вони їх дістали й від кого? Може ми маємо невідомих нам приятелів у світі моди?

Отож, я показала одну із таких давніх наших знімок моїй молодій співробітниці у рисунках, пл. вірл. М. Навроцькій, і вона поставила Вам перед очі ці дві постаті — одну давню українську пластунку та другу — теперішню модельку із журналу. Порівняйте самі!

Подруга Оля

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

Щоб спокій не снівся, не треба спати.

І раки мають мудрість: вони багать свої сліди.

Сатира може сміливо перебільшувати.

Життя однак багатше.

Був вищий за всі пересуди. Крім власних.

Вище голову, песимісти!

Послідовний сатирик викриває все, в тому гислі й себе самого.

Володимир Голобородько

ФІЛАТЕЛІСТ

УКРАЇНСЬКА АСТРОФІЛАТЕЛІЯ

ЩО ТАКЕ — АСТРОФІЛАТЕЛІЯ?

Найбільш популярною галузю філателії в останніх роках стала філателія тематична, себто збирання марок та іншого філателістичного матеріалу, зв'язаного із якоюсь однією темою: мистецтво, звірі, кораблі, твердині і т. д. (по-англійському це називається «топікал»). Найбільш поширеною темою стала астронавтика («спейс»); збирання марок із тематикою летів у просторі називається «астрофілателією».

Які об'єкти збирання в астрофілателії? Подаю нижче список:

- Марки, коверти, поштівки, повністки, наліпки тощо із темою астронавтів, сателітів, ракет і т. д.

- Подібно про науковців, які розвинули лети і ракетну справу, різні наукові конференції установи, досліді і т. д. — зв'язані із астронавтикою (наприклад: міжнародний геофізичний рік і т. д.).

- Спеціальні поштові печатки, зв'язані із якимось летом, чи так звані «спецштемплі»: коверти і т. д. видані з тієї нагоди.

- Усякі інші першоднівки, коверти, картки, зв'язані із летами; автографи астронавтів і науковців на таких ковертах.

- Марки і т. д., зв'язані із астрономією, аеронавтикою та іншими допоміжними галузями науки.

Одним словом — поле до попису велике. Ми, українці, повинні теж поцікавитись цією цікавою ділянкою колекціонерства: адже ж наші земляки-українці немало спричинились до розвитку астронавтики. Ми дали світові і важних науковців у ділянці астронавтики і летунів-астронавтів і технічно-наукову підставу до тих досягнень людства. Можна сміливо ствердити, що Україна є однією із 5-ох країн світу, які дали людству космічні лети. Щоправда, росіяни «присвоїли» собі більшість досягнень українського духа в цій ділянці, як присвоюють собі вони взагалі всі досягнення українських науковців і інженерів. Але це не змінє справи, що це всетаки досягнення наші і ми повинні собі їх відвоювати. Це дуже добре розуміють українці на рідних землях, які, де тільки можливо, підкреслюють, що даний науковець, чи астронавт, це українець, а дане досягнення — це досягнення українців. І тому в Україні появляється так багато різного філателістичного матеріалу з астронавтики: спецштемплі, коверти, наліпки і т. д. (Приблизно половина всіх советських штемплів із астрофілателії появилась в Україні! Там теж появилась перша в світі коверта про астронавта і т. д.).

Ми, українські філателісти у вільному світі, повинні присвятити більш уваги астрофілателії з українською тематикою. У цій серії статей я хочу коротенько подати трохи інформації, які мені вдалось зібрати. Дуже прошу всіх читачів подавати мені всякі доповнення, чи зауваги, щоб можна було зібрати якнайповніший образ справи.

Я поділив цей матеріал на такі підвідділи:

1. Українські науковці в ділянці астронавтики.
2. Українці-астронавти.
3. Астронавтичні видання в Україні.
4. Астронавтичні спецштемплі українських міст.
5. Українська аеронавтика і літунство.
6. Українська астрономія та інші допоміжні науки.
7. Різне.

Бути українським астро-філателістом принесе дві користі: Ви зможете пропагувати значення української науки у світі, відвоюючи вкрадені росіянами наші досягнення; і — самі не ольного навчитесь! Я мушу признатись, що збираючи марки, я вперше почув про різних світової слави науковців, які, хоч українці, але знані в світі, як росіяни.

Пл. сен. Любомир Онишкевич
Трентон, США

(Передрук за дозволом автора із журналу Куренів УСП і УПС «Сіроманці» п. н. «Там, там» з 1971 р.).

ПОГЛЯДИ

— Дивись, Іване, дуб який гудовий!
Його ні гас, ні вітер не зборов.
А той поглянув: — Правду, друже мовиш,
Даремно пропадає стільки дров...

Василь Кравчук

ВЕЧІРНІ РОЗМОВИ МУХИ З КОМАРЕМ

Дорога Подруго-Редакторко!

Після мого останнього листа, я ще раз переглянув «Юнака» і цим разом навіть трохи прочитав. Мушу признатися, що мені «Юнак» почав подобатися. Чим довше я його оглядав, тим менше він мені подобався.

Метою журналу пластового юнацтва є: 1) допомогти юнацтву пластувати, 2) допомогти юнакові пізнати життя, а 3) показати йому, що інші пластуни роблять. Але третя мета є «третьорядною» і не повинна забирати першого місця в журналі.

Те, що тепер знаходимо в «Юнаку», зовсім не допомагає юнацтву пластувати. Ув останнє число «Юнака» вкралося багато самохвальби... Вона зовсім не потрібна юнакам. Корисного для пластування матеріалу не більше як 10% у цілому «Юнаку». Чи такий журнал потрібний нашому юнацтву?..

Три юнаки з Торонта так висловилися про «Юнака»:

- «Юнак» починає виглядати як «сошел пейдж» в якомусь фільмовому магазині.

- Наш журнал «Юнак» «іде на пси»!

- Чого передплачувати «Юнака», якщо там нічого цікавого для мене нема?

Вік цих «післяплатників» «Юнака» — 13 років. Вони вже другий рік одержують «Юнака».

Щоб трохи поправити існуючий стан, треба, щоб «Юнак» поміщував матеріали про пластування. Таких матеріалів є доволі в давніх річниках «Юнака», а тепер чомусь людям видається, що юнацтво надто «софістичейтед» для таких матеріалів. Але таке поняття є невірне. Мої юнаки «з'їдять» усе, що їм я з таких матеріалів дам. Юнацтву потрібні матеріали, що їх воно не зна-

йде в «Житті у Пласті», і матеріали до проб. Я переконаний, що такі матеріали легко дістати. Для прикладу пересилаю Вам одну потрібну статтю, яку я знайшов в українській пресі з 50-тих років (стаття із журналу «Смолоскип» п. н. «Як виглядає справжнє українське народне вбрання?»).

Я вірю, що мої юнаки знайдуть більше охоти передплачувати і читати «Юнака», якщо в ньому будуть якісь зміни в змісті. Я знаю, що й інші юнаки так думають. Прошу взяти це під увагу і зробити певні зміни для добра юнацтва.

З пошаною — Скоб!
Ст. пл. Богдан Колос
Торонто, Канада

Ось, Дорогі Читачі, нам попав в лапки (коли вилетів Подрузі Редакторці із течки в нашій домівці) цей лист від друга Богдана Колоса з Торонта. Ми дуже зраділи, що пластуни не забувають про «Юнака», слідкують за ним та хочуть його поліпшити.

Хоча ми зраділи, що друг Колос написав такого щирого листа — все ж нас, що сидимо цілий час в редакції нашого журналу, дещо затурбували його зауваги. Ми довго думали, сварилися, ночами не спали, літаючи від стіни до стіни. Вкінці ми порішили просити Вас допомогти нам, і тому подаємо листа нашого друга з Торонта з малими скороченнями Вам до відома. А Вас просимо дуже напишіть нам коротко, навіть двома-трьома реченнями, чи Ви годитеся із заувагами друга Колоса чи ні. Напишіть доконче, щоб ми (комар і мушка) знали, що підшепнути чи «забреніти» редколегії «Юнака» на її других сходах, чи і як мають вони змінити зміст «Юнака».

А тимчасом мушка піддала думку, щоб попросити друга Колоса до співпраці в редколегії «Юнака» і передати йому провадження рубрики практичного пластування та інформацій до юнацьких проб. Ми обое певні, що він від цього діла не відмовиться!

Дорогі Друзі і Подрузи, Читачі «Юнака»! Дуже чекаємо на Ваші листи та зауваги. Пишіть до редакції «Юнака», зазначаючи, що це «для комаря і мухи»!

Скоб!
Комар і... Муха

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- + Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки + содові води
- + морозиво + солодоші — теж вибагливі, імпортовані
- + шкільне і канц приладдя + українські і чужомовні часописи.

«Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

(Один тип для вісьмох різних пташок)

Кожний з нас любить пташок. І, напевно, кожний з нас хотів би мати «свою» пташку.

Найкращий спосіб притягнути пташок до свого города або до своєї «криївки» в таборі — це забезпечити пташок хатками. Але знай, що ця хатка мусить мати відповідну величину і бути приміщена на відповідній висоті та у відповідному місці — різно для різних родів пташок.

Усі хатки є збудовані за одним зразком. Різниця лише у вимірах самих хаток та отворів. Хатки найкраще робити із соснового (pine), кедрового (cedar) або секвоевого (redwood) дерева. Конструкція хаток є дуже проста, і всі вісім родів можна зробити із трьох вимірів дощок, шириною 4, 6 і 8 цалів. Товщина дощок $\frac{3}{4}$ цала.

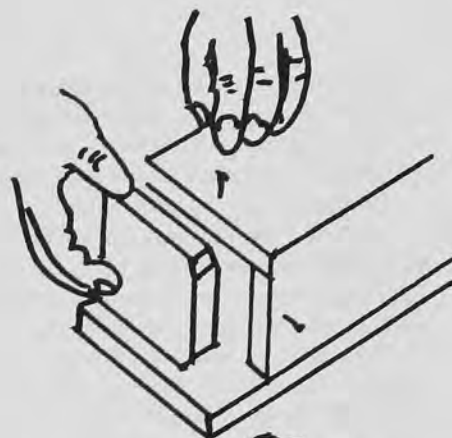
Перед, зад і дах є з дошки одної ширини, а боки й дно з другої.

Шість перерізів пилюкою і ти маєш усі шість потрібних частин. Тепер заокругли роги дна і вершки боків, щоб поробити щілини для продуву, та перевіри відповідної величини діру в передній стінці.

Скриньку збий 2 цалевими цвяхами. Дно прикрути 1 і $\frac{1}{2}$ цалевими мосяжними шрубами ч. 6 із плескатими головками, щоб можна було його легко вийняти до чищення. Задню стінку даху притни скісно, щоб вона щільно прилягала до заду. На сідало уживай $\frac{1}{4}$ або $\frac{3}{8}$ цалевих патичків. Зверху помалюй фарбою, що її вживають до малювання домів.

ПТАШКА	Усі виміри є в цалях для $\frac{3}{4}$ цалевої дошки										Висота хатки над землею, стіп
	Ш ₁	Б	В	Г	Ш ₂	З	П	Д	С	О	
Волове очко House wren	$3\frac{5}{8}$	$9\frac{1}{4}$	$10\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{8}$	$5\frac{5}{8}$	14	9	7	$1\frac{5}{8}$	1	5 - 15
Синиця пухляк Chickadee	"	$10\frac{1}{4}$	$11\frac{1}{2}$	"	"	15	10	"	$1\frac{3}{4}$	$1\frac{1}{8}$	"
Синичка двобарвна Titmouse	"	"	"	"	"	"	"	"	"	$1\frac{1}{4}$	"
Смовзик Nuthatch	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	8 - 20
Дятель червоноголовий Red headed-woodpecker	$5\frac{5}{8}$	16	18	$6\frac{1}{8}$	$7\frac{5}{8}$	$22\frac{1}{4}$	$15\frac{7}{8}$	$9\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{4}$	2	5 - 15
Ластівка білогрудка Tree swallow	"	9	11	"	"	15	$8\frac{3}{4}$	"	"	$1\frac{1}{2}$	"
Синишка червоногруда Bluebird	"	10	12	"	"	16	$9\frac{3}{4}$	"	"	"	"
Мухоловка чубатка Crested fly-catcher	"	$10\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{4}$	"	"	"	10	"	2	2	8 - 20

ШКІЦ РІЗАННЯ ЧАСТИН З ДВОХ ДОЩОК

Готові хатки прибий на дереві або на стовпі, в отвертому місці — не в густому листю — і не близько одну від одної.

(За «Бойс Лайф»)

(За журналом «В дорогу з юнацтвом» ч. 2/1)

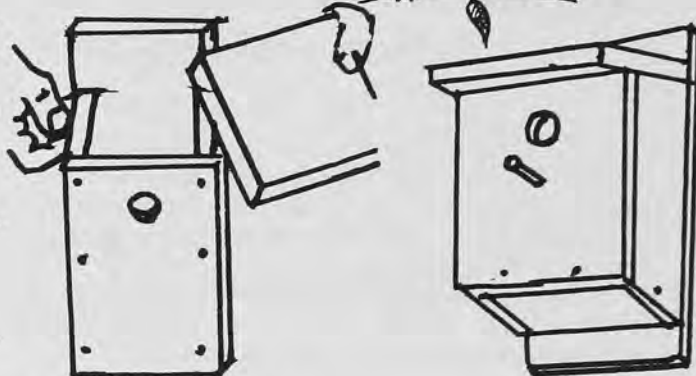
Література:

Е. Жарський: Природа України, Вид. Шкільної Ради, Нью-Йорк.

Ted Pettit: Birds in your back yard.

Birds — Golden Books — ілюстрований атлас.

Bird Study — брошурка до іспиту вмілости американських скавтів.

“ПРИВІТ “ЮНАКОВІ”

від дівчат з підтабору «Лісова пісня» на пластовій оселі «Бескид» в Аделайді, Австралія, де буде Ювілейна Пластова Зустріч у грудні ц. р.: Дорогий «Юначе»! — Вітаємо всіх Читачів «Юнака» з Аделайдського табору 'Бескид'. Щиро чекаємо зустрітися з усіма тут в Аделайді при кінці цього року на нашій Пластовій Ювілейній Зустрічі з нагоди 60-річчя «Пласту». — Скоб!

Підтабір юначок «Лісова пісня»

Оленка Муравська
Марійка Сенив
Ліда Басилюк
Ірина Войтович

Христина Тихоненко
Наталя Сакви
Ліля Мейс
Марія Болудас

Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником!
Заплатіть ПЕРЕДплату за „Юнака“ за 1971 р. — 6 дол.!

СУДЯТЬ НЕ ПО СЛОВАХ, А ПО ДІЛАХ.

Ніхто не каже, що слова не є важливими.

Все ж таки, діалог є буденним явищем у нашому понятті щодо демократії. Люди говорять до інших людей і слухають інших людей, які говорять про зміни, що можуть і повинні статися у нашому суспільстві.

Але є ще щось інше, що є буденним явищем у нашому понятті про демократію, а це — провід. Одна особа мусить діяти, коли вже все сказано. Одна особа мусить говорити в нашому імені. Одна особа мусить слухати і дуже обережно, коли мають бути зроблені важливі децизії.

Для Била Дейвиса провід не є чимось новим. Під час своїх сім місяців, як прем'єр міністер, він старався стимулювати нашу економію, створити нагоди для канадців і для канадського підприємства. Він на широку скалю

старається очистити довкілля, повітря, землю і воду. Він провадить акцію для поширення і піднесення різного роду урядових обслуг, від світличок до дарових медичних центрів для тих, що мають 65 років. Всіх разом було внесено більше ніж 130 статей законодавства, що їх продискутовано і переведено в закон під час цих коротких сім місяців.

Упродовж цієї виборчої кампанії Бил Дейвис далі слухає і висловлюється, але він мало обіцяє. Наша економія не може дозволити собі на підвищення податку, про що інші так явно заявляють.

Можемо бути певні: коли він буде покликаний до акції, він буде розважливий і рішучий.

Те, що він дотепер зробив, є правдивою запорукою того, що можемо сподіватися від проводу Била Дейвиса.

Оголошення Прогресивно-Консервативної Асоціації Онтарія

□ Дейвис робить все... для людей!
Він слухає, він розуміє, він діє.

21 жовтня зробіть щось для Онтарію... підтримайте Била Дейвиса!
Голосуйте на Вашого прогресивно-консервативного кандидата!

ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРУ 48 КУРЕНЯ УПЮ-ок ІМ. МАРІЇ ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ В ЛОС АНДЖЕЛЕС, США

Крайова комендантка пластунук у США, пл. сен. Ярослава Рубель з Нью-Йорку (в останньому ряді зправа), переводить присягу членок куреня на повосвячений курінний прапор.

Цьогорічне "свято весни" Пластової Станиці в Лос Анджелес, США, відбулося 19 та 20 червня в "Кемп Скай Медовс". Тому, що свято було пов'язане з 5-тою річницею нашої Пл. Станиці, на свято прибуло багато гостей із сусідніх міст: Сан Дієго, Сан Франціско, а також — Клівленд та Чикаго. Також мали ми честь вітати в себе перший раз крайову комендантку пластунук у США, пл. сен. Славу Рубель, яка була для нас неначе лучником сходу і заходу.

Після відкриття "свята весни", комендантом якого був пл. сен. І. Прокіпович, а бунчужною пл. вірл. О. Городецька, відбулося врочисте посвячення курінного прапору 48-ого Куреня юначок ім. Марії Заньковецької.

Прапор посвятили Всечесні Отці М. Кольтуцький та пл. капелян О. Й.

Чайковський. Почесними кумами були: пл. сен. Н. Березовська, пл. сен. Е. Людкевич, д-р В. Пруць, п. С. Чайковська, п. А. Кольтуцька та п. Панченко.

Опісля відбулося традиційне вбивання цвяхів та вписи в пам'яткову книгу, а на закінчення почесь прапорові — дефіляда.

Це перший раз на терені Лос Анджелес мали ми змогу святкувати таку велику для нас пластунук подію, що була завершенням нашої спільної кількатиної праці, яка за-

лишиться назавжди в пам'яті кожної пластунки, а разом і всіх гостей, які допомогли нам звеличати наше свято.

В імені 48-ого Куреня Юначок щира подяка всім, які спричинилися до повного успіху нашого великого свята. З нагоди посвячення нашого прапору ми, пластунки-юначки 48-го Куреня УПЮ-ок ім. М. Заньковецької складаємо 20.00 дол. на пресовий фонд "Юнака".

Пл. розв. Марійка Васильків курінна

СВЯТО ВЕСНИ В ЕДМОНТОНІ

Цього року 13-ий Курінь УПЮ-ок з Едмонтону відзначив "свято весни" триденним табором під час "Вікторія дей вікенду". Табір почався в суботу, 22 травня по полудні, а закінчився в понеділок, 24 травня по полудні. Табір відбувся в Елк Айленд Парку, близько Едмонтону. Комендантом був ст. пл. Мирон Базюк, а бунчужним був пл. розв. Юрій Дитиняк. Також допомагав "утримувати дисципліну" ст. пл. О. Мороз.

Збірка на молитву

Снідання

Заплянована була цікава програма, але не вийшла так добре, бо майже всі таборовики не мали часу на зайняття тому, що "годували комарів".

Перший день закінчився ватрою, а нічна тиша була о 11.00 годині вночі. Нічна тиша була не дуже тиха, і за "не-пластову поведінку у дівчат" — проголошено на другий день "ізоляцію" (не можна комунікуватися з дівчатами та не можна відвідувати "ворогів"). Замість "Берлінського муру" ми мали "комареву куртину".

Кара за "не-пластову" поведінку для тих таборовиків, що приїжджають до нас у гори — уважайте!

Від ранку до обіду відбувались окремі прогулянки, по обіді було дозволя, а потім Служба Божа, яку відправив пл. сен. о. Володимир Тарнавський. Після Служби Божої була вечеря, а по вечері була ватра разом із пластунками після того, як зліквідовано "комареву куртину".

У понеділок, 24 травня (Вікторія Дей), в обідню пору провід над обома таборами перейняла наша Станічна Старшина. Приїхали батьки, новацтво і декілька старших пластунів та пл. сенйорів. Тоді відбулося відкриття "свята весни", потім було дозволя і обід, а близько год. 4.30 по полудні закрито наш табір.

Пл. уч. Олесь Стадник
хронікар 13 Куреня УПЮ-ів
ім. гет. П. К. Сагайдачного
Едмонтон, Канада
(він же зробив світлини)

НАШІ ПЛАСТОВІ ПОДРУГИ І ДРУЗИ НА ВИШКОЛІ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИЦЬ І ВИХОВНИКІВ

Від 14 до 28 серпня ц. р., на пластовій оселі "Вовча Тропа" в Іст Четгем, США, відбувся вишкіл новацьких виховників, 49-та Рада Орлиного Вогню, в якому взяло участь 63 новацьких виховниць і виховників.

Позаду бачимо членів проводу вишколу (зправа до ліва): комендант — Сірий Орел Філько Старух, См.; заст. ком. — Сірий Орел Аруня Старух, Шок.; бунчужний — Сірий Орел Ігор Рак, Хмель; писар: Сестричка Ярка Комаровська; прелегенти: Старий Орел пл. сен. Теодосій Самотулка, пл. сен. Денис Беднарський, сестричка Роксоляна Мицьо, сестричка Олена Куземська, сестричка Ока Гринцак, сестричка Галя Мазурок і Сірий Орел Левко Чирівський, ЧК.

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання

ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

Є це збірня праці 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи:

- Гурткова система — правильне ведення частин УПЮ
- Зв'язкові вишколюють гурткових
- Планування праці гуртка і куреня
- Пластові ігри — опис 160 різних ігор
- Мандрівництво — практичні поради
- Табірництво — практичні поради
- Морське і літунське пластування.

"ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО"
можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі "ПЛАЙ"

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont.

- у США: у пластовій крамниці "МОЛОДЕ ЖИТТЯ"

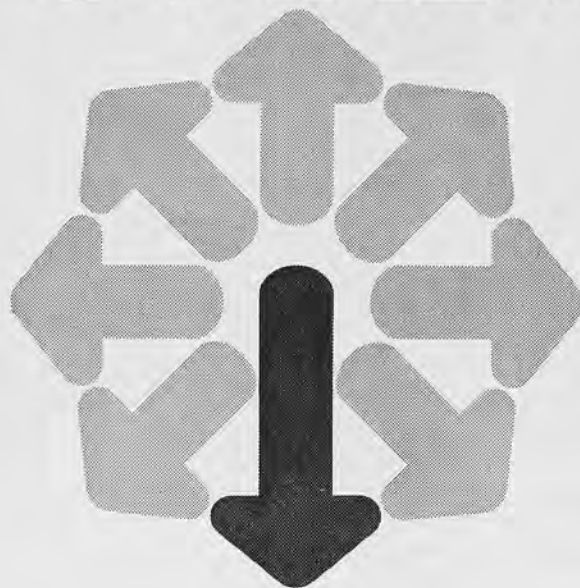
Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y. 10003

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації "Юнака":

"Yunak" — Magazine,
2199 Bloor St. W.,
Toronto 9, Ont.

- Понищені ціни важні при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

GO AHEAD!

BUY CANADA SAVINGS BONDS

Якщо ви дивитесь у майбутнє поза сьогодні, плянуєте майбутнє при допомозі Канадських Щадничих Бондів. Завдяки їм ви продовжуватимете свої заощадження на майбутнє — без турбот.

Легко їх набути: Ви можете купити їх у троякий спосіб; за готівку на місці вашої праці, у банку або на інвестицію, на сплати через План ощадности платні там, де ви працюєте; або на сплати через Місячний план ощадности там, де маєте своє банковеkonto чи інвестиції.

Просто їх інкасувати: Канадські Щадничі Бонди — це добра тверда готівка — моментальна. Їх можна кожночасно інкасувати по їхній повній номінальній вартості з додавком зароблених відсотків.

Їх добре переховувати:

Канадські Щадничі Бонди є безпечні. Вони є поручені всіма ресурсами Канади й вони дають добрі відсотки — річно.

Нові Канадські Щадничі Бонди приносять пересічно 7.19% річно, коли їх тримати до повного реченця. Їх можна набути у вартостях від \$50 аж до максимальної суми \$50,000.

Кожний 100-доларовий бонд починається від \$5.75 відсотків у першому році, платить \$6.75 відсотків у другому році, а \$7.50 у кожному з наступних п'ять років, а згодом платить \$7.75 у кожному з останніх двох років.

Щобільше, ваш кожний Канадський Щадничий Бонд може принести вам відсотки від відсотків, і таким способом ви можете з кожних \$100.00 мати \$187.00 на протязі тільки 9 років.

Канадські Щадничі Бонди є добрі сьогодні, а ще кращі завтра. Вони є найпопулярнішою особистою інвестицією в Канаді. Думайте про майбутнє! Шийайте вперед! Купуйте Канадські Щадничі Бонди!

7.19%

ПЕРЕСІЧНИЙ РІЧНИЙ ВІДСОТОК
ДО РЕЧЕНЦЯ ЗРІЛОСТИ

ЗРОБІТЬ ДЛЯ СЕБЕ КРАЩЕ!

Українські кандидати на послів до парламенту в Онтаріо

В найбільшій провінції Канади, Онтаріо, на терені якої є й Торонто, де появляється "Юнак" і де маємо найбільше передплатників нашого журналу, відбудуться 21 жовтня ц. р. вибори до провінційного парламенту, що тепер має 117 послів. У цих виборах беруть участь три найголовніші канадські партії: прогресивно-консервативна, ліберальна і ново-демократична.

В Торонті, де живе понад 60,000 українців, кандидують на послів до провінційного парламенту три українці, а саме адвокат **Іван Яремко**, середньошкільний учитель **Юрій Шимко** і аптекар **Микола Лелюк**, усі три від прогресивно-консервативної партії.

Член Онтарійського провінційного уряду, міністер громадянства і провінційний секретар, Іван Яремко, вже 6-ий раз кандидус на посла в окрузі Белвудс в Торонті.

Теперішній член Онтарійського провінційного уряду, **Іван Яремко**, кандидус, як і досі, вже 6-ий раз, в окрузі Белвудс, яку він репрезентує безперервно вже 20 років від 1951 р., тобто найдовше за всі часи з усіх послів в Онтаріо. Цей факт говорить найкраще про довір'я населення цієї виборчої округи (без уваги на етнічне походження чи релігійну приналежність) до міністра Івана Яремка, який є одним із найвизначніших наших українських громадсько-політичних діячів у Канаді, вітається без сумнівним авторитетом не лише у нашого українського суспільства, але й у загалу населення провінції Онтаріо, та є великим приятелем української молоді, а пластової зокрема. Тому міністер Іван Яремко заслуговує під час виборів на повну підтримку всіх українців у Торонті.

Другим українським кандидатом на посла є 31-літній середньошкільний учитель **Юрій Шимко**, що кандидус з округи Гай Парк. Це колишній член Пласту, а пізніше СУМ-у. Він закінчив на Торонтському університеті студії з ділянки мов і східньо-європейської історії. Є він нашим активним громадським діячем, що присвячує багато часу і труду для добра нашої української громади в Торонті. Він теж заслуговує на повну підтримку під час виборів.

Микола Лелюк, що має 36 років, — це третій український кандидат на посла в Торонті з округи Гамбер. У 1959 р. він закінчив студії фармації на Торонтському університеті, тепер працює як аптекар і є членом кількох професійних організацій. Українці з округи Гамбер повинні дати нашому землякові, М. Лелюкові, під час виборів свою підтримку.

Прем'єр Онтаріо **В. Дейвіс** (зліва) вітається з учасниками Здвигу СУМ Східньої Канади на сумівській оселі "Веселка" біля Торонта 5. 9. ц. р. З ним українські кандидати на послів до Онтарійського провінційного парламенту: мгр. **Ю. Шимко** (посередині з округи Гай Парк і **М. Лелюк** (зправа) з округи Гамбер.

Фото: В. Вівчарук.

Виборці-українці в Торонті, мешканці виборчих округ Белвудс, Гай Парк і Гамбер, повинні подбати, щоб не тільки вони самі, але й їхні знайомі, що належать до інших етнічних груп, голосували в день виборів на повище згаданих кандидатів-українців.

Кандидатури на послів до парламенту наших трьох земляків у Торонті, як зрештою і в інших провінціях Канади, — це найкращий доказ для нашої молоді, що в Канаді, де живе понад 1/2 мільйона українців, є можливості для членів української спільноти, які мають відповідні кваліфікації і охоту до праці, брати участь не лише в нашому українському громадському, але й політично-державному житті цієї країни, де є особлива можливість і нагода прислужитися і нашій українській справі.

О. Т-ий

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв
і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»

які вплинули від 15 липня до 31 серпня ц. р.

Михайлина і Микола Бігуни, Клівленд, США, в першу річницю смерті улюбленої і незабутньої Синової ст. пл. Мотрі Грушкевич-Бігуни	\$20.00
48 Курінь УПЮ-ок ім. Марії Заньковецької в Лос Анджелес, США, з нагоди посвячення курінного прапора	20.00
Крайова Пластова Старшина, Австралія, замість квітів на свіжу могилу св. п. Олени Тарнавської	15.00
Гурток УПЮ-ок "Євшан Зіллія", Сиракюзи, США, з нагоди переходу до старшого пластуна	10.93
пл. юн. Марія Мандрусак, Савт Орендз, США	9.00
пл. юн. Оксана Радь, Торонто, Канада	5.00
пл. юн. Оксана і Зеня Стойки, Вен Нуйс, США	4.00
пл. сен. Микола Голіан, Лейквуд, США	4.00
пл. юн. Христя Кий, Валлінгфорд, США	4.00
пл. юн. Роман Коропецький, Мурстави	4.00
пл. юн. Мона-Христя Сники, Санта Моніка	4.00
ст. пл. Орест Мороз, Гастінгс он Гадсон, США	4.00
пл. юн. Оленка Курилас, Сілвер Спрінг, США	4.00
пл. юн. Іванна Хімка, Парма, США	4.00
пл. сен. Оксана Тарнавська, Іленрой, Австралія	3.30
пл. юн. Юрій Мельник, Елмвуд Парк, США	3.00
пл. юн. Олег Дробозький, Бовлінг Грін, США	2.00
пл. юн. Юрій і Володимир Божики, Іслінгтон	2.00
пл. юн. Олег Запатович, Кінг оф Прашія, США	2.00
пл. юн. Наталія Конопада, Воррен, США	2.00
пл. юн. Роман Квіт, Клівленд, США	2.00
пл. юн. Іван і Нестор Городиські, Чікаго, США	1.00
пл. юн. Сусанна Олексик, Рочестер, США	1.00
пл. юн. Марія Сохан, Вудкліф Лейк, США	1.00
пл. юн. Олег Сохан, Вудкліф, США	1.00
пл. юн. Марта Буртняк, Чікаго, США	1.00
пл. юн. Христя Гриценко, Еверет, США	1.00
ст. пл. Орест Халупа, Бронкс, США	1.00
пл. юн. Тарас Борковський, Йонкерс, США	1.00
пл. юн. Христя Чайковська, Юніон, США	1.00
пл. юн. Марта Бойко, Ірвінгтон, США	1.00
пл. юн. Мотря Ходновська, Ірвінгтон, США	1.00
Наталка Яровенко, Грімсбі, Канада	0.70
Разом у цьому списку	\$139.93

Замість квітів на свіжу могилу св. пам. ОЛЕНИ ТАРНАВСЬКОЇ

складаємо \$15.00 на пресфонд "Юнака"
як даток від Крайової Пластової Старшини в Австралії.

За КПС в Австралії:
ст. пл. Б. Бриндзя
фін.-господарський діловод КПС
в Австралії

ЗГАДУЮЧИ ДОБРОГО ДРУГА...

Ми завсіди пригноблені, як чужо про смерть когось знайомого. Але ще важче прийняти нам факт, коли нагло з наших рядів відходить наш друг пластування, що юнакував як і ми. І власне так відчували ми, коли на початку цього року несподівано закінчив свою земську мандрівку у розквіті своїх сил та сподівань на 21-ому році життя наш пластовий друг із Пластової Станиці у Пассейку, США, пл. розв. Орест Гурин.

Світлої пам'яті пл. розв. Орест Гурин із своїми батьками.

Коли ми всі зійшлися, щоб його попрощати і слухали, як наш станичний, друг сеньйор Василь Мочула ще раз відтворив життєвий шлях Ореста, його щасливі дитячі роки, його юнакування, веселу товариську вдачу і бажання фізичної та психічної досконалості — коли довелось востаннє відспівати йому наше пластова — "Ніч вже йде" — аж тоді ми збагнули, що це дійсно та остаточне. Ми плакали за цією утраченою молодістю, за незакінченими мріями і бажаннями Ореста, за його таким несподіваним відходом від нас. Ми ставили собі питання: "Чому? — Яка причина може вяснити цю жорстокість долі?"

Не знаю. Я не знайшла на це відповіді ще й досі. Але може від того часу ми краще оцінюємо красу, вартість і минушість того великого дару — життя.

Тому, Дорогі мої Друзі, згадуючи нашого друга Ореста, не залишаймося на місці, не чекаймо на завтра, щоб зробити те, що треба було зробити сьогодні. Жиймо кожний день так, щоб він був повним змісту так, як Покійний старався увесь час жити...

Пл. розв. Богданиа Качала
38 Кур. УПЮ-ок ім. М. Тарасенко
Пассейк, США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

**ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ
ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!**

- Ощадністеві вклади без права виписувати чеки

- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років

6 % | 7 %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

* літаком * кораблем * поїздом * автобусом
у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Ціна: 60 центів

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA
If not delivered please return to:
YUNAK Magazine
2199 Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортивне приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН